

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

10 ביולי 2018

801

כ"ז בתמוז התשע"ח

עמוד

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 37) (הוראות לעניין רכב מעוקל שנגנב או שנקבע כרכב באובדן), התשע"ח-2018 262

הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 37) (הוראות לעניין רכב מעוקל שנגנב או שנקבע כרכב באובדן), התשע"ח-2018

הוספת סעיף 108 ב.1. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 108 א יבוא:

108 ב. (א) נודע למבטח כי רכב מבוטח שהוא רכב מעוקל נגנב או נקבע כרכב באובדן ולמבוטח יש זכות לתגמולים, ישלח לגורם המעקל הודעה על שינוי מצב הרכב בתוך 100 ימים מהמועד שבו נודע לו הדבר.

(ב) בסעיף זה –

”גורם מעקל” – כל אחד מאלה:

- (1) מערכת ההוצאה לפועל;
- (2) המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות;
- (3) גורם שהטיל עיקול על רכב מכוח פקודת המסים (גבייה)²;

”רכב באובדן” – כל אחד מאלה:

- (1) רכב באובדן גמור כהגדרתו בחוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), התשנ”ח-1998³;

ד ב ר י ה ס ב ר

הביטוח תמסור את ההודעה למערכת ההוצאה לפועל, וזו תיידע את הזוכים הנוגעים בדבר בתוך 30 ימים. לעניין עיקול שהוטל מכוח פקודת המסים (גבייה) או על ידי המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, הודעת חברת הביטוח תימסר ישירות לגורם המוסמך לפעול להטלת העיקול על התגמולים.

עוד מוצע לקבוע כי בחלוף 90 ימים מקבלת ההודעה מחברת הביטוח יהיה על הגורם המעקל לבטל את העיקול ולהודיע על כך לרשות הרישוי ולצדדים הנוגעים בדבר, קרי, לזוכה, לחייב ולחברת הביטוח.

סעיף 1 מוצע לקבוע בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ”א-1981, חובה על חברות הביטוח ליידע את הגורם שהטיל את העיקול על הרכב, בתוך 100 ימים, על שינוי כאמור במצב הרכב, ובלבד שהרכב מבוטח בביטוח מקיף ולחייב יש זכות לתגמולים. זאת, נוכח נתונים שהציג משרד האוצר בפני ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת שלפיהם 90% מהחייבים מסדירים את החוב ומסירים את העיקול מרכב כאמור בתוך כ-80 ימים.

כלי כיום, אם רכב מעוקל נגנב או מאבד את ערכו עקב פגיעה משמעותית בתאונת דרכים, על פי רוב, הזוכה שהטיל את העיקול אינו יודע זאת, ואם החייב זכאי לתגמולים מחברת הביטוח, הזוכה אינו פועל להטיל עיקול בידי צד שלישי על התגמולים. במצב זה חברת הביטוח אינה מעבירה את הכספים לחייב עד להסרת העיקול, שכן העיקול מונע את העברת הבעלות על הרכב לחברת הביטוח, שהיא תנאי לתשלום התגמולים. ברוב המקרים יש בכך להמריץ את החייב להסדיר את החוב, אך לעיתים אין לו תמריץ להסיר את העיקול ולקבל את התגמולים, והכספים נותרים אצל חברת הביטוח ללא הגבלת זמן. מטרת הצעת החוק היא לקבוע הסדר שיבטיח כי בנסיבות כאמור הזוכה ידע על השינוי במצב הרכב ועל הצעדים שהוא יכול לנקוט להטחת זכויותיו.

מוצע לקבוע כי כאשר רכב מעוקל נגנב או נקבע כרכב באובדן, תוטל על חברת הביטוח חובה ליידע את הגורם שהטיל את העיקול, בתוך 100 ימים, על השינוי במצב הרכב; מניין הימים יחל מהיום שנודע על כך לחברת הביטוח.

לעניין עיקול שהוטל לפי חוק ההוצאה לפועל, חברת

¹ הצעת חוק מס' פ/4874/20 (מספר פנימי: 2024132); הועברה לוועדה ביום ט"ו בשבט התשע"ח (31 בינואר 2018).

² ס"ח התשמ"א, עמ' 208; התשע"ו, עמ' 1048.

³ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 290.

(2) רכב באובדן גמור להלכה כהגדרתו בהוראות לפי

סעיף 38:

"רכב מבוטח" - רכב שבוטח בביטוח נזקי רכוש ונזקי רכוש של

צד שלישי כמשמעותו בהוראות לפי סעיף 38:

"רכב מעוקל" - רכב שהוטל עליו עיקול לפי חוק ההוצאה

לפועל, התשכ"ז-1967⁴, חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות

והוצאות, התשנ"ה-1995⁵ או פקודת המסים (גבייה):

תיקון חוק
ההוצאה לפועל

2. בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967⁶, אחרי סעיף 21א יבוא:

"רכב מעוקל שהוא 21ב. (א) קיבלה מערכת ההוצאה לפועל הודעה ממבטח על רכב מעוקל לפי סעיף 108ב לחוק הפיקוח על הביטוח, יודיע מנהל מערכת ההוצאה לפועל לזוכה שהטיל עיקול על הרכב על שינוי מצב הרכב ועל זכותו להטיל עיקול בידי צד שלישי על זכות החייב לתגמולים אצל המבטח, לרבות פרטי המבטח, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה מהמבטח.

(ב) בהליך למימוש תגמולים שהם חלף רכב שנגנב או רכב באובדן שהוטל עליהם עיקול כאמור בסעיף קטן (א), ישקול

רשם ההוצאה לפועל שיקולים דומים לאלה שהיה שוקל בהליך למימוש רכב שעוקל, בשינויים המחויבים.

(ג) חלפו 120 ימים מיום שהתקבלה הודעה לפי סעיף 108ב

לחוק הפיקוח על הביטוח, יבטל מנהל מערכת ההוצאה לפועל את העיקול, ויודיע על כך לרשות הרישוי ולצדדים הנוגעים

בדבר.

(ד) בסעיף זה -

"חוק הפיקוח על הביטוח" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים

(ביטוח), התשמ"א-1981⁷;

"מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

"רכב באובדן" - כהגדרתו בסעיף 108ב לחוק הפיקוח על הביטוח.

תיקון חוק המרכז
לגביית קנסות,
אגרות והוצאות

3. בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995⁸, בסעיף 3, אחרי סעיף קטן

(ו) יבוא:

"(ז) קיבלה רשות האכיפה והגבייה הודעה ממבטח על רכב מעוקל לפי סעיף 108ב לחוק

הפיקוח על הביטוח, רשאי מנהל המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות להטיל עיקול בידי

צד שלישי על זכות החייב לתגמולים אצל המבטח.

ד ב ר י ה ס ב ר

את ההודעה מחברת הביטוח, ויהיה עליה להודיע לזוכים, בתוך 30 ימים, על השינוי במצב הרכב ועל זכותם להטיל עיקול על הכספים שבידי חברת הביטוח. 90 ימים לאחר מסירת ההודעה לזוכים יוטל על מנהל מערכת ההוצאה לפועל לבטל את העיקול ולהודיע על כך לכל הגורמים הנוגעים בדבר.

סעיפים מוצע לקבוע הוראות מקבילות, אך לא זהות, **2 עד 4** בחוקים המסדירים את פעולתם של הגורמים המעקלים: חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967⁴, חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995⁵ ופקודת המסים (גבייה). אם העיקול מוטל לפי חוק ההוצאה לפועל, הגורם המעקל כהגדרתו בחוק הוא מערכת ההוצאה לפועל. מערכת ההוצאה לפועל תקבל

⁴ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

⁶ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשע"ח, עמ' 687.

⁷ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשע"ח, עמ' 684.

(ח) בהליך למימוש תגמולים שהם חלף רכב שנגנב או רכב באובדן שהוטל עליהם עיקול כאמור בסעיף קטן (ז), ישקול מנהל המרכז שיקולים דומים לאלה שהיה שוקל בהליך למימוש רכב שעוקל, בשינויים המחויבים.

(ט) חלפו 90 ימים מיום שהתקבלה הודעה לפי סעיף 108 ב לחוק הפיקוח על הביטוח, יבטל מנהל המרכז את העיקול, ויודיע על כך לרשות הרישוי ולצדדים הנוגעים בדבר.

(י) בסעיף זה -

"חוק הפיקוח על הביטוח" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
"מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

"רכב באובדן" - כהגדרתו בסעיף 108 ב לחוק הפיקוח על הביטוח."

4. בפקודת המסים (גבייה)⁹, בסעיף 12 א, האמור בו יסומן "(א)", ואחריו יבוא:

"(ב) קיבל גורם שהטיל עיקול על רכב מכוח פקודה זו הודעה ממבטח על רכב מעוקל לפי סעיף 108 ב לחוק הפיקוח על הביטוח, רשאי פקיד הגבייה להטיל עיקול בידי צד שלישי על זכות החייב לתגמולים אצל המבטח.

(ג) בהליך למימוש עיקול תגמולים כאמור בסעיף קטן (א) יביא פקיד הגבייה בחשבון כי התגמולים הם חלף רכב שנגנב או רכב באובדן, ויפעל כפי שהיה פועל בהליך למימוש עיקול על רכב, בשינויים המחויבים.

(ד) חלפו 90 ימים מיום שהתקבלה הודעה לפי סעיף 108 ב לחוק הפיקוח על הביטוח, יבטל פקיד הגבייה את העיקול, ויודיע על כך לרשות הרישוי ולצדדים הנוגעים בדבר.

(ה) בסעיף זה -

"חוק הפיקוח על הביטוח" - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
"מבטח" - כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

"רכב באובדן" - כהגדרתו בסעיף 108 ב לחוק הפיקוח על הביטוח."

5. תחילה של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה).

6. הוראות חוק זה יחולו גם לגבי רכב שהתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף 108 ב לחוק העיקרי ערב תחילתו של חוק זה, ולעניין חובת מתן ההודעה לפי הסעיף האמור, יימנו 100 הימים למסירתה מיום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

שעוקל, כגון השימוש של החייב ברכב לצורכי פרנסה או לצרכים אחרים.

סעיפים
5 ו 6 מוצע לקבוע שתחילתו תהיה שלושה חודשים מיום פרסומו. עוד מוצע לקבוע כי הוראות ההסדר המוצע יחולו גם לגבי כלי רכב מעוקלים שהתקיימו בהם התנאים האמורים ערב תחילת החוק, בהתאמה הנדרשת - מניין התקופה למסירת ההודעה של חברת הביטוח לגורם המעקל יימנה מיום תחילת התיקון המוצע.

אם העיקול מוטל על ידי המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות או על ידי גורם הפועל מכוח פקודת המסים (גבייה), נתונה לאותו גורם הזכות להטיל עיקול על התגמולים, ועליו תוטל החובה לפעול בתוך 90 ימים לביטול העיקול המוטל על הרכב ולהודיע על כך לכל הגורמים הנוגעים בדבר.

כדי למנוע פגיעה לא מידתית בחייב ממימוש מהיר של כספי התגמולים שהם תחילת לרכב שנגנב או לרכב באובדן, מוצע לקבוע כי בהליך המימוש הגורם המוסמך יביא בחשבון שיקולים שהיה שוקל בהליך למימוש רכב

יוזמים: חברי הכנסת מיכאל מלכיאלי, יואב בן צור

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399; ס"ח התשע"ח, עמ' 214.

¹¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.